

er 200 Tønder Hartkorn, og jeg sætter hver Tønde Hartkorn til at repræsentere en Værdi af 5,000 Kr. Det er naturligvis noget, der kan diskuteres om; men jeg holder mig til Snekastningslovene, hvor en Tønde Hartkorn er sat lig med en Brandassurance af 3—5,000 Kr. — naar jeg altsaa tager 5,000 Kr., tager jeg den for Hartkornet uheldigste Sum. 200 Tdr. Hartkorn til 5,000 Kr., det vil sige 1 Mill., og i samme Kommune antager jeg, at der er andre Erhverv, hvis Bygninger ere assurerede til 1 Mill., og endelig ere Landbygninger i den samme Kommune ogsaa vurderede til 1 Mill. Nu er det saaledes, at den kommunale Besættning paa faste Ejendomme udelukkende falder paa Hartkornet. Jeg mener altsaa, at det vilde være rimeligt og billigt, om den faldt dels paa de 200 Tønder Hartkorn, der repræsenterer 1 Mill., dels paa de andre Erhverv, der ogsaa repræsenterer 1 Mill. I dette Tilfælde vilde altsaa Hartkornet blive lettet med Halvdelen. Jeg nævnte det samme Tilfælde i Hjør, og den højtærede Indenrigsminister sagde da, at det kunde være noget i det; men han vilde have, at den Del, der nu ligger paa de 200 Tdr. Hartkorn, skulde fordeles paa dem alle tre, baade paa Hartkornet og paa Hartkornets Bygninger efter Brandassuranceværdi, og paa de Bygninger, som ikke vedkomme Hartkornet efter Brandassuranceværdi. Jeg mener, at Hartkornet er da ikke kommet til sin fulde Ret. De ville se, at naar der i en Landkommune bliver oprettet Fabrikker — det kan ske ganske pludselig; hvis de f. Eks. ville tænke Dem, at der bliver lagt en Jærnbane med en Station i en saadan Kommune, saa kan der let tænkes, at der vil opstaa en stor Del Fabrikker — saa vilde de maaste efter nogle Aars Forløb være mere værd end alle Landejendomme i Sognet. Følgen vil blive, at Kommunens Udgifter ville stige i en ganske overordentlig Grad, til Fattigvæsen, Skolevæsen o. s. v. Og hvem bliver det lagt paa? Paa Hartkornet, som ikke er Skyld i Stigningen. Jeg siger, at det er en aldeles urimelig og ubillig Maade at beskaffe paa, og jeg er heller ikke i Tvivl om, at det vil gaa ret længe. Jeg siger, at det vil være lige saa vel til Fordel for de Erhverv, der nu ikke ere beskattede, at deltage i Besættningen, som det vil være til Fordel for dem, der blive lettede derved. Jeg mener nemlig, at de Erhverv, som ligge uden for Landbruget, for det første ikke ville beklage sig. De ville sige, at det er billigt, og derfor ville de i og for sig ikke have noget imod, at der bliver lagt en passende Del paa dem,

fordi det stemmer med alle Retfærdigheds Krav. Men der er en anden Ting, som jeg vil gøre opmærksom paa. Saaledes som det er nu, ville naturligvis Landboerne sige, at de betale for de andre, og det er ganske rigtigt. Det vil give Modstand mellem Land og By, og naar dette Forhold ikke bliver ophævet, vil det føre til, at den Agrarbevægelse, som er rejst, vil komme til at rette sig mod Byerne. Men det, mener jeg, har Byerne den største Interesse i at undgaa; for hvis der kommer Strid mellem By og Land, vil Landet alligevel trække det længste Straa. Jeg mener derfor, at det vil være af Interesse for Byerne at faa dette ubillige Forhold hævet, saaledes at de komme til at staa lige i Besættning, og saa længe dette ikke sker, vil Agrarbevægelsen — som sagt — let blive en Bevægelse til Fordel for Landet og til Skade for Byerne. Men saasnart dette Forhold er ophævet, vil Landbefolkningen og Bybefolkningen kunne gaa sammen. Den Opgave, de saa have, er at faa Statens Budget ned. Det er det Punkt, hvor de ville kunne skabe sig en fælles Interesse — de staa ikke længere over for hinanden; men de staa sammen. At en Regering, som repræsenterer Embedsvellet paa en Maade, som denne Regering gør det, ikke kan være tilfreds hermed, er klart, og jeg forstaar derfor godt, at Regeringen ikke har søgt at faa den Ubillighed hævet, som ligger deri. — Foruden at det er ubilligt, mener jeg ogsaa, det er en fuldstændig Nødvendighed at faa den hævet, fordi de kommunale Skatter mange Steder ere i Færd med at kvæle Landbruget. De vide, at man i Kommuner paa Amager har været nødt til at komme med exceptionelle Love. Jeg tror, det vilde blive Tilfældet mange Steder, og naar vi her lave den ene Lov efter den anden, som Kommunerne ikke have nogen Indskydelse paa, men som lægger ny Byrde paa Kommunerne, og væsentligst paa Landbruget, saa vil Landbruget ikke kunne bestaa — og jeg tror, det vil være ubelæggende for Landet, naar Landbruget ikke kan bestaa. Jeg hørte forleden, at den højtærede Finansminister, ved Behandling af en Lov om midlertidig Eftergivelse af Skatter, udtalte, at de Landmænd, som intet ejede, eller som ejede mindre end intet, er der overhovedet intet at gøre ved, og han mente, at Jorden vilde blive der alligevel. Mig forekommer dette at være en fuldstændig falsk Maade at se det paa. Jeg mener, at den højtærede Minister maa kunne se, at for hver Dag, der gaar, er der flere og flere Landmænd, som komme til den Side, at de intet eje eller eje mindre end intet, og Skylden herfor